

Leti orle leti

Priča iz Afrike

Prepričao Kristofer Gregorovski

Jednoga dana jedan seljak je krenuo u potragu za izgubljenim teletom. Pastiri su se vratili bez njega prethodno več. Te noći bila je strašna oluja.

Otišao je u dolinu i tražio ga uz rijeku, između trski, iza stijena i u vodama brzicama.

Popeo se uz strme visoke planine sa stjenovitim liticama. Tražio je iza velike stijene u slučaju da se tele tamo skrilo bježeći od olujnoga nevremena. I ondje je zastao. Ondje, na stjenovitoj litici, ugledao je najneobičniji prizor. Malenoga orla koji se izlegao iz jajeta dan ili dva ranije, a kojega je strašna oluja odnijela iz njegovoga gnijezda.

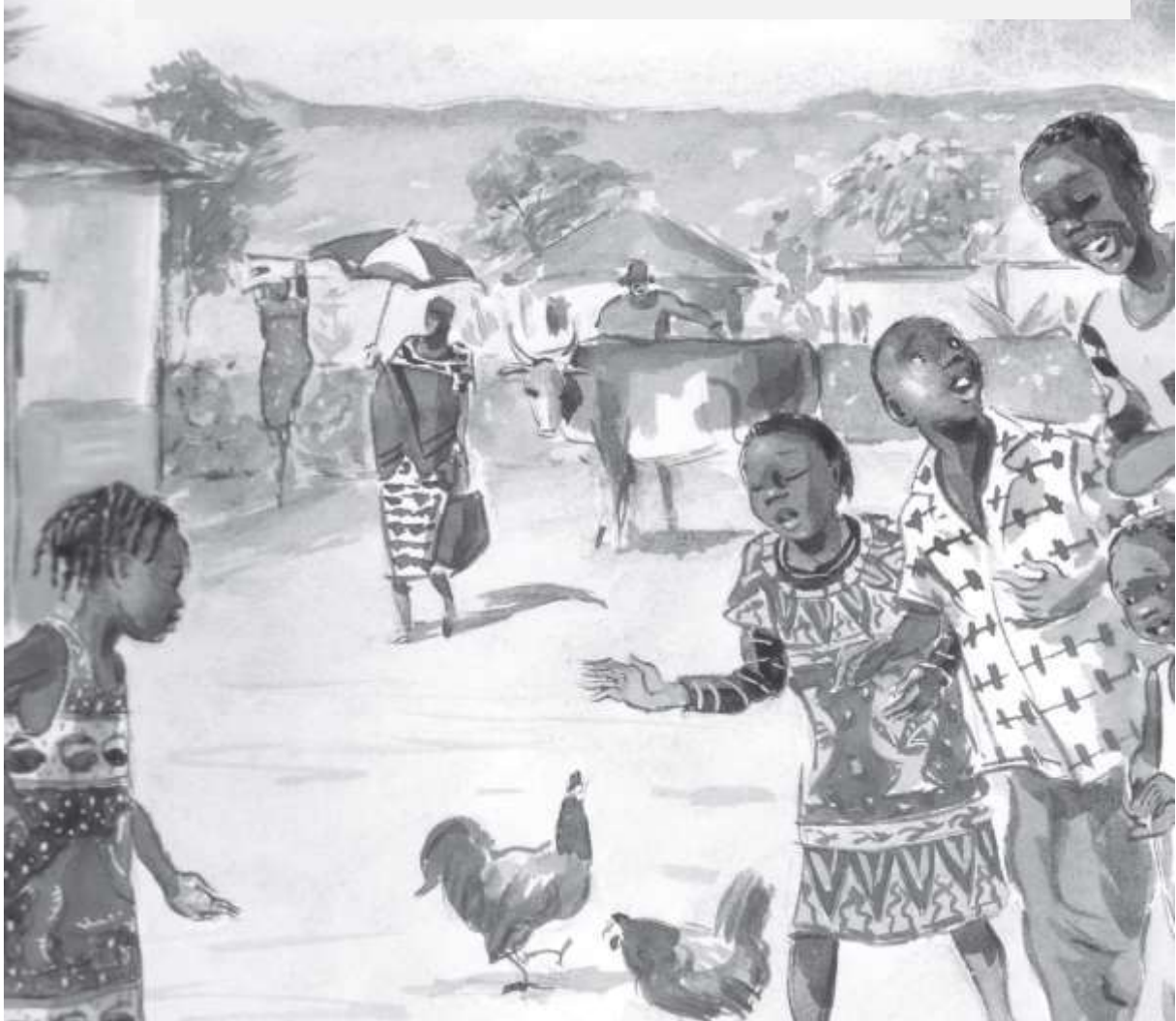
Ispružio je obje ruke i prihvatio malenoga orla. Odnijet će ga kući i pobrinut će se za njega.

Približio se kući kada su mu djeca istrčala u susret. „Tele se samo vratilo!”, vikali su.

Seljak je bio veoma zadovoljan. Pokazao je malenoga orla svojoj obitelji, a potom ga pažljivo smjestio u kokošinjac između kokošiju i pilića.

„Orao je kralj ptica“, rekao je, „ali mi ćemo ga naučiti da postane kokoš.“

I tako, mladi orao je živio među pilićima, oponošajući ih. Kako je rastao, izgled mu je postajao potpuno drugačiji od bilo koje kokoške koju ste ikada vidjeli.

Jednoga dana došao je jedan prijatelj u posjetu seljaku. Prijatelj je ugledao pticu među kokošima.

„Hej! To nije kokoš. To je orao!”

Seljak se nasmijao i rekao: „Naravno da je to kokoš. Pogledaj ... hoda poput kokoši, hrani se kao kokoš. Misli kao kokoš. Naravno da je kokoš.”

Ali prijatelj nije bio siguran. „Pokazat ću vam da je to orao”, rekao je.

Djeca seljaka pomogla su njegovome prijatelju da uhvati pticu. Bila je poprilično teška, ali seljakov prijatelj podigao ga je iznad glave i rekao: „Ti nisi kokoš, nego orao. Ti ne pripadaš zemlji, nego nebu. Leti, orle, leti! ”

Ptica je ispružila krila, gledala oko sebe, ugledala kokoši koje su ključale hranu i skočila na zemlju da se hrani s njima.

„Rekao sam ti da je to kokoš”, rekao je seljak smijući se.

Vrlo rano sljedećega jutra, seljaku su počeli lajati psi. Neki glas je zazivao u noći. Seljak je otrčao do vrata. To je opet bio njegov prijatelj. „Daj mi još jednu priliku za pticu“, molio je.

„Znaš li koliko je sati? Ima još dosta do zore.“

„Pođi sa mnom. Uhvati pticu.“

Seljak je nevoljko uzeo pticu koja je spavala s kokošima. Njih dvojica su potom izašli i nestali u noći.

„Gdje idemo?“, pospano je upitao seljak.

„U planine gdje si pronašao pticu.“

„A zašto u ovo smiješno doba noći?“

„Zato da bi naš orao mogao vidjeti izlazak sunca na planini i letjeti u nebu, tamo gdje i pripada.“

Spustili su se u dolinu i prešli rijeku, prijatelj je išao prvi. „Požuri“, rekao je „jer će zora stići prije nas.“

Prva svjetlost je obasjala nebo dok su se uspinjali na planinu. Pahuljasti oblaci na nebu bili su u početku ružičasti, a potom su počeli svjetlucati zlatnim sjajem. Ponekad je njihov put bio opasan na strmim dijelovima planine dok su išli uskim zavojima urezanim u tamne usijeke stijena. Napokon reče: „Ovo ću uraditi.“ Pogledao je niz liticu i ugledao zemlju tisuću metara ispod njih. Bili su vrlo blizu vrha.

Prijatelj je pažljivo spustio pticu na rub visoke litice koja je gledala prema istoku i počeo pričati ptici. Seljak se nasmijao. „Kokošja priča.“

Ali prijatelj je pričao, govoreći ptici o suncu, kako daje život svijetu i kako vlada na nebesima, dajući svjetlo svakom novome danu. „Pogledaj sunce, Orle. Kada se digne, uzleti i ti s njim. Ti pripadaš nebu, a ne zemlji.“ U tome trenutku prve zrake sunca su zasjale po planini i svjetlost je najedanput obasjala svijet.

Sunce se veličanstveno uzdizalo. Velika ptica raširi krila da pozdravi sunce i osjeti toplinu na svome perju. Seljak je bio miran. Prijatelj reče: „Ne pripadaš zemlji, nego nebu. Leti, Orle, leti!” Nakon toga je prišao seljaku. Vladala je tišina. Orao ispruži glavu, raširi krila i istegnu noge držeći se za stijenu kandžama.

A onda, ne pomjerajući se, osjetivši moćan uzlet vjetra, veliki orao se otisnu s litice kružeći sve više u visinu, zaslijepljen sjajem izlazećega sunca da nikada više ne živi s kokošima.

Ispitni zadatak 1. : Što je seljak tražio

1. Što je seljak tražio na početku priče?

- A. tele
- B. pastire
- C. stjenovite litice
- D. malenoga orla

Ispitni zadatak 2.: Gdje je seljak pronašao mladoga orla

2. Gdje je seljak našao mladoga orla?

- A. u njegovome gnijezdu
- B. uz rijeku
- C. na rubu litice
- D. u trsci

Ispitni zadatak 3. : Što pokazuje da je seljak bio pažljiv

3. Što u priči pokazuje da je seljak bio pažljiv prema mladome orlu?

- A. prihvatio je mladoga orla s obje ruke
- B. odnio je mladoga orla svojoj obitelji
- C. odnio je mladoga orla u njegovo gnijezdo
- D. tražio je mladoga orla uz rijeku

Ispitni zadatak 4. : Što je seljak uradio s mladim orlom

4. Šta je seljak uradio s mladim orlom kada ga je donio kući?

- A. Naučio ga je letjeti.
- B. Pustio ga je na slobodu.
- C. Naučio ga je da bude kokoš.
- D. Napravio je novo gnijezdo za njega.

Ispitni zadatak 5.: Mladi orao se ponašao kao kokoš

5. Tijekom posjete prijatelja, mladi orao se ponašao kao kokoš. Navedi **dva** primjera.

1. _____

2. _____

Ispitni zadatak 6.: Kako je prijatelj pokušao natjerati orla da leti

6. Kada je seljakov prijatelj po prvi put vidio orla na koji način ga je pokušao natjerati na let?

- A. Podigao ga uvis iznad svoje glave.
- B. Postavio ga na zemlju.
- C. Bacio ga u zrak.
- D. Odnio ga u planinu.

Ispitni zadatak 7.: Mladi orao se ponašao kao kokoš

7. Objasni što je mislio seljakov prijatelj kada je rekao orlu, „Ti ne pripadaš zemlji, nego nebu.“

Ispitni zadatak 8.: Zašto se seljak smijao

8. Zašto se seljak smijao tijekom prve posjete prijatelja ?
- A. Orao je bio previše težak za let.
- B. Orla je bilo teško uhvatiti.
- C. Orao je izgledom bio drugačiji od kokoši.
- D. Orao je pokazao da je seljak bio u pravu.

Ispitni zadatak 9.: Odnosenje orla u visoke planine

9. Zašto je seljakov prijatelj odnio orla u visoke planine da leti?
Navedi **dva** razloga.

1. _____

2. _____

Ispitni zadatak 10.: Prekrasno nebo u zoru

10. Pronađi i napiši riječi koje govore koliko je nebo bilo lijepo u zoru.

Ispitni zadatak 11.: Zašto je izlazak sunca bio važan

11. Zašto je izlazak sunca važan za priču ?

- A. Probudio je instinkt orlu za letom.
- B. Vladao je na nebu.
- C. Ugrijao je perje orla.
- D. Osvijetlio je planinske staze.

Ispitni zadatak 12.: Kakav je bio seljakov prijatelj

12. Sznali smo kakav je bio seljakov prijatelj na osnovi stvari koje je radio. Opiši kakav je bio prijatelj i navedi primjer njegovoga ponašanja koji to pokazuje.
